(4)

B. Aug. lib. 1. de bap.mo parvu. c. 17. ait ad parvulos extendi illud, nisi manducaveritis &c. et nisi mãducaverint carnẽ filij hois neq ipsi habebunt vitam, pro illis. n. dat' catechiz dicit'. n. panis quẽ ego dabo caro mea est pro seculi vita.

Idem. 21. de civi. dei. c. 25. ait, denique ipse dicẽs, qui manducat carnẽ meam, et bibit sanguinẽ meum, in me manet et ego in eo. ostendit quid sit nõ sacramẽto tenus, sed re vera corpus chri mãducare, et eius sanguinẽ bibere, hoc est. n. in chro manere ut in illo maneat chrus, sic n. hoc dixit tanq diceret, qui nõ in me manet, et in quo ego nõ maneo, nõ se dicat aut existimet manducare carnẽ meam, aut bibere sanguinẽ meum./

Ponit Aug. aliud ex.m Proverb. 25. si esurierit inimicus tuus ciba illum, si sitit potum da illi, nõ est figurata, sed qd sequit', hoc. n. faciens carbones ignis congeres sup caput eius, ne dubitaveris figuratẽ dictum./

Idem. 3. lib. de doctrina chriana. c. 17. ponit hanc regulam intelligendi sacram scrip.as / si preceptiua locutio est, aut flagitium aut facinus vetans, aut utilitatem aut beneficẽtiam iubens, nõ est figurata, si aũt flagitium aut facinus videt' iubere aut utilitatẽ aut bñeficẽtiam vetare, figurata est, nisi manduca. (inqt) car. meam. &c. facinus vel flagitium videt' iubere, figurata est ergo, precipiens passioni dñi esse cõicandum, et suaviter atq utiliter recõdendum in memoria, qd pro nobis caro eius crucifixa et vulnerata sit. / hic locus perpõderat multis &c.

B. Bernardus. ps. 90. versu. 3. quid aũt est manducare eius carnẽ et bibere eius sanguinẽ, nisi cõicare passionibus eius, et eam cõversatiõe imitari quã gessit in carne

UGR Biblioteca Universitaria

Innocentius in epla ad .6. Aug^n cum aphricanũ cõcilium cõprobaret, intelligit de spũali mãducatiõne, que est per fidem fieri mẽbrum christi, incorporari illi, et ita in paruulis baptizatis ait impleri illud, pro qua expõne aug^s retulit illi grãs -

B. Aug. 20. de ciui. c. 21. inquit de hoc corpore ait Aptus Vnus panis vnũ corpus multi sumus. 1. cor. 10. qui ergo est in eius corporis vnitate .i. in christianorum compage membrorum (cuius corporis sacra^m fideles cõicantes de altari sumere consueuerũt) ipse vere dicendus est manducare corpus christi et bibere sanguinẽ christi. /

Ecce ascendimus hierosolimã, et filius hois tradet^r. / Vnus vrum me tradet, / sciebat qñ nã eet qui traderet eum, / ue hoi illi per quẽ filius hois tradet^r. / qui tradit me tibi maius pecc^m habet, / ministri mei decertarent vtique ut nõ traderer judeis. / Juda osculo filium hois tradis! Et ego vobis eum tradam. /

Idem super Joa. dicit manducatiões sacrales esse sacra^m. Jelius spũalis, non tñ illa verba intelligit nisi de spũal. phrasis scripture est, ut dato subiect passione. Joa. 3. sic deus dile. mũ. ut fi. su. vni. daret. / Rom. 4. tradditus est propter delicta nra. / 1. cor. 11. qd pro vobis tradet. luc. 22. hoc est corpus meũ qd pro vobis datur. / et paulo proprio filio suo nõ pepercit. sed pro no. tradidit illum. ad gala. dilexit me et tradidit se ipsum pro me, ergo et illic panis quẽ ego da. ca. me. est quã dabo pro mũdi vita.

B. hiero. super id Joa. 6. nisi manduca. Et. dupliciter (inquit) intellige caro christi et sanguis eius, uel illa que crucifixa est et sepulta, et sanguis qui militis lancea effusus est, uel illa spũalis ac diuina de qua ipse ait caro mea uere est cibus et sanguis me. ue. est po. / et nisi manduca. car. Et. /

UGR Biblioteca Universitaria

B. Aug. tracta. 26. super Joa. ego sum panis vivus, ait, non
potest ~~bibere corpus~~ vivere corpus christi, nisi de spiritu christi. unde
est quod exponens nobis Apostolus paulus hunc panem, unus panis
inquit, unum corpus multi sumus. Et statim. hunc itaque
cibum et potum societatem vult intelligi corporis et membrorum
suorum, quod est ecclesia sancta in praedestinatis et vocatis
~~et [illegible] vocatis~~ et justificatis et glorificatis sanctis et fidelibus
eius. /

Et sup locum. caro mea vere est cibus etc. inquit. cum enim
cibo et potu id appetant homines, ut neque esuriant neque
sitiant, hoc veraciter non praestat nisi iste cibus et potus
qui eos a quibus sumitur immortales et incorruptibiles facit.
i. societas ipsa sanctorum, ubi pax erit et unitas plena atque per-
fecta. /

in sermone de Infantibus.

Idem aug. in ser. de cons. d. 2. quia passus. nulli est ali-
quatenus dubitandum unumquemque fidelium corporis et
sanguinis domini tunc esse participem, quando in baptismate membrum
efficitur christi, neque alienari ab illius panis calicisque consortio
etiam si antequam panem illum comedat, calicemque bibat, de hoc
seculo migraverit, in unitate corporis christi constitutus.
Sacramenti quippe illius participatione, ac beneficio non privatur
quando in se hoc quod illud sacramentum significat invenitur.

Et de pen. d. 7. c. siquis autem etc. baptizatus ad horam securus
hinc exit. / nempe quia in baptismo manducavit carnem et san-
guinem.

Et lib. 2. contra Julianum probat ex Innocen. Infantes citra
sacramentum manducare carnem et bibere sanguinem christi. /

UGR Biblioteca Universitaria

Albinus Augustino contemporaneus aut antiquior, sup ea ei
Joa. 6. nisi manducaveritis ait. quomo quidem detur, et
quisnam modus sit manducandi istum panem ignoratis, ve-
rumtamen nisi manducaveritis non habebitis vitam in vobis.
hanc itaque carnem, hunc itaque cibum et potum societatem
vult intelligi corporis et membrorum suorum, quae est sancta eccl.
quae corpus est christi, et de hac re legitaverunt. /

Basilius epta. 141. carnem ipsius edimus ac sanguinem bibimus
consortes ipsius effecti per incarnationem, et sensibilem verbi
ac sapientiae vitam. /

Clemens alexandrinus in pedagogo. lib. 2. c. 2. inquit euchar.
quae est bona gratia, cuius qui per fidem sunt participes, s.
ficantur corpore et anima. / et bibere Jhu sanguinem est par-
ticipem esse incorruptionis domini.

Cyprianus in sermone de cena domini ait. sane huius traditionis
magisterio, quod nisi manducaremus et biberemus eius corpus et sangui-
nem, non haberemus vitam in nobis, spirituali nos instruens do-
cumento, et aperiens ad rem adeo abditam intellectum,
ut sciremus quod mansio nostra in ipso sit manducatio, et potus
quasi quaedam incorporatio subiectis obsequiis volunta-
tibus iunctis, affectibus unitis.

(aug. in li. de peni
her. de gsera. di. 2
ut quid paras dente
et ventrem. crede
et manducasti
crederem in eum
hoc est panem et
vinum manducare,
qui credit in eum
manducat eum.

Aug. in Joa. tracta. 25. hoc est opus dei, ut credatis in eum
qui misit me. hoc est ergo manducare cibum, non qui
perit sed qui permanet in vitam eternam, ut quid paras
dentem et ventrem, crede et manducasti. / equa veri-
te potuit dicere, crede et bibisti. /

Weſselus groningenſis in lib. de veneratiõe sacrã-euchã. c. 10.
qui ait – Veritatẽ valde notandum est verbum dñi. nisi
manduca. car. fi. ho. et bibe. eius sang. nõ habe. vi. in vobis.
habent aũt vitam verã qui credunt in eum, ergo qui cre-
dunt in eum hi sunt qui mãducant carnẽ eius cõfese
palam tantos anachoritas vitam habuiſſe latitantes in an-
tris tantos annos, manducabat ergo Paulus primus heremita
ẽt tpõribus illis, quibus mortalem nullum, ne dicã sacer-
dotem cõicantẽ videbat, sed manducabat qũ credebat,
et qd credebat, crebo cõmemorabat, qd cõmemorabat, diligẽ-
ter cõſiderabat ruminabat, qd ruminabat suaue ẽẽ gus-
tabat, qd suaue ẽẽ gustabat desiderabat, qd desi-
derabat, edebat et sitiebat, hoc super mel et fauum dul-
ce ẽẽ sciebat, hoc anhelabat, diligebat, amore languebat,
amore vulnerabat, quia si fideliter et integre faciebat in
oĩbus his morte dñi annũtiabat. /

concilia precedentia siluerũt in hoc, cum nõ deeſſet illis ocaſiõ
loquendi. s. hereses Waldensium. Jo. hus. et aliorũ, que
~~et~~ erant eodemque hoc tpẽ.

doctores scholastici innumeri nõ pauci faciendi. ex dictis
alias. et clemẽti. 1. de sũma tri. et fi. ca. q̃ in capit fidei ca-
tholicẽ. §. nos vero. ex conci. vienen. posteriori s. Thõ. et
suis coetaneis, qui nõ aliam inuenerunt solutiõnẽ illi loco
Joa. 6. nisi intelligẽ de mãducatiõne spũali. /

Caietã. nunquam retractauit suã sententiam ſermo in tracta. cõtra
4or errores lutheranos edito anno 1531. et sic vltimo loco
(nã alias de institutiõe nuntij fuerat editus anno 1525.
in quo ẽt nõ retractat, ~~aut~~ ait verba illa Joa. 6. nisi mãdu. &
nõ poſſe intelligi salua christiana fide de cibo et potu sacrãli, qi
~~tn~~ ẽẽt incidere in illorũ heresim q̃ bap.mus nõ sufficit ad salutẽ. /

simo caieta. 3. p. q. 80. ar. 12. q. 1. dicit intelligere locũ illũ joh. 6. nisi mãducaueritis &. de mãducatiõe sacrãli. here sim induit, in uniſſe tãl. q̃ bap.mus nõ sufficiat infantibus ad vitã eternã.

UGR Biblioteca Universitaria

Sic precepta que sub hac forma dantur non sunt ex contingentibus sed unum de hiis que sunt de necessitate salutis. hoc est pluribus scripture. nisi quis renatus fuerit etc. nisi penitentiam egeritis etc. nisi efficiamini sicut parvuli etc. Matth. 18. si vis vitam ingredi. 19. nisi servaveritis mandata etc. nisi remiseritis alterutrum. nisi credideritis etc. volumus in solo hoc nisi manducaveritis ponere instantiam ut in hac solo non de re necessitate ad salutem loquatur. perinde est dicere nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis sanguinem eius sacramentaliter non habebitis vitam in vobis etc. ac hoc sine causa et necessitate volumus intelligere sub sensu.

Non satisfit quod dicatur posse concedi non impossibile intellectum esse ac posse et sic posse concedi: et actu concedi non sacre scripture oppositum est sensus quis semel est semel non loquitur sensus.

Praeterea maior pars patrum in hoc fuit ut sibi ita appareret ut in multa opinionum varietate sancta sinodus in dubiis partibus

decet convenire — Praeterea ad tanta re definienda non sat esset quinque aut sex maioris partis pro parte: sed aut omnes aut fere omnes, maxime ubi non est necessitas.

Praeterea credidisset pertinacius credituros ob hoc aut quiescerent a petitione utriusque speciei unus acrius erunt, et putabunt se fortiora argumenta habere quam nos: cum habeat tot doctores / definitores non debet fieri sine ardua et maxima necessitate et cum magna rei certitudine.

Sicut Joa. 3. dixit christus Nicodemo. nisi quis renatus fuerit denuo nō potest videre regnum dei, Et deinde nō intelligenti et mirāti. Amen Amē dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et spū sancto nō po. intro. in reg. dei. / et statim nō mireris quia dixi tibi oportet vos nasci denuo, / In omnibus (inquam) his locis eadem est oīo sententia, Et tamen neque est in illis petitio principij nec circulatio, esto vnus locus nō sit notior vel aper-tior alio, sed confirmatio dicti per repetitionē, Et sicut et Joa. 4. dum christus dixit Samaritanę. si scires do. dei, et quis est qui di. ti. da mi. bibe. tu for. peti. ab eo, et dedi. ti. aquā bibam. et postea, oīs qui bibit ex aqua hac sitiet iterū, qui autem biberit ex aqua quā ego dabo ei, nō sitiet in eternū, sed aqua quā ego dabo ei, fiet in eo fons aquę sali. in vi. eter. / esto et nō sit vnū dictū clarius alio, nō tamen est aut circulus aut petitio principij, et semper christus loquitur de aqua spirituali, que est vera et viva fides in christo, quā jam mulier illa Samaritana et alij Samaritani credentes in eum bibebant / sic et Joa. 6. occasione sumpta ex panibus dixit multa dicta, que vnum sensum habent absque et petitione principij aut circulo, ut illud imprimis. operamini nō cibum qui perit, sed qui permanet in vitā eternā quē filius hoīs dabit vobis, Et de hoc nullus dixit quod in eo loqueretur christus de sacramento euchar. aut de manducatione sacrali, sed de fide vera in christum, quod statim exposuit christus, nā rogantibus illis quid faciemus ut operemur opera dei, dixit, hoc est opus dei ut credatis in eum quē misit ille. cumque ipsi introduxissent sermonē de mana, dixit eis, nō moyses dedit vobis panē de celo

[Marginal note:]] nō n. tamen est probatū et expō ipsius assertō ut id in principio erat verbū. et hoc erat in principio apud deū. / et si vitā per ipsum factasunt et sine ipso factū est nihil / major in ea assertō est in repetitione eiusdem sent.

sed pr meus, dat vobis panē de celo verū, panis .n. verus e
qui de celo descēdit et dat vitam mūdo, et dicētibꝰ da n
bis panē hunc dixit, ego sum panis vite qui venit ad me n
esuriet, et qui credit in me nō sitiet in eternū. ecce id
est venire ad chrum, credere in illum, nō esurire non
tire. et hactenus nihil de sacramto aut mādūcatione sa
mentali. / et postea qui credit in me habet vitam etern
ego sum panis vite. hic est panis de celo descendens, ut s
quis ex ipso manducaverit nō moriatur. ego sum panis vi
qui de celo descendi, si quis mā ducaverit ex hoc pane
vivet in eternū. ecce quot dicta de eadem re, et eo
dem repetitio, et tn̄ sine petitione principij. deinde sequi
illa verba panis quē ego dabo caro mea est pro mundi vi
grece repetit, dabo. vel quā dabo pro mundi vita. hęc
verba en phrasi scriptę ut sup̄ patuit sic cruce fuerint ad
impleta, ubi fuit chrus caro data pro mundi vita. /
Deinde litigantibꝰ judeis dixit nisi manducave. &c. qui
manducat meā car. &c. et caro mea vere est cibus, &c. et
ceaeta. / et demū cōclusit. qui mā ducat hunc panē vi
in eternū, quod est iure idem quod a principio posuit. s. ope
mini nō cibum qui perit. et si quis mā ducaverit ex hoc pa
vivet in eternū. et qui credit in me habet vitā eternā. / s
ergo principia et cōclo. de mā ducatione spūali intelligitur, e
et media verba interposita. /
· sp. manducatio sacratis que includit aut presupponit ipsam sp
lem, nō poterat illis ēe notior quam spūalis tn̄, neqꝫ illam pote
tunc imaginari, quo minus intelligere, quare nō inde eviden
petitio

petitio principij, aut explicatio seu probatio ignoti per
ignotius. /

2º qd in 6º cap. doctrine dicit, cum Idem dñs sermonē
suum vno verbo absoluens dicat qui mãducat hunc pa,,
nē viuet in eternū, hec inqz verba adducunt tanqz ratio
quare nō obliget illud nisi manducaueritis &c. ad sump,,
tionē vtriusqz spei, quasi q hec intelligant de mãducatiō.
sacrali sub altera spē tm, qd nō pt stare cum dictū sit
sinonimū et Idem positum fuerit ante illa verba panis
quē ego dabo &c. ubi dicunt chrūm incipere loqui de mã,,
ducatione sacrali. s. siquis mãducauerit ex hoc pane
viuet in eternū. Et ut siquis ex ipso mãducauerit nō mo,,
riat, eundem ergo sensū et eandem signicatioēs habet
hic ubi est cōclo. et ibi ubi erat principiū. / neqz .n. chūs
equiuocat. /

3º quia panis dicit totū, carnē. s. et sanguinē, in toto chus
et est nomē suppositi, et sic sepe dicit chus ego sum panis vite
viuus qui de celo descēdi, nō ita dicit ego sum caro. san,,
guis, sed caro mea sanguis meus, hec .n. signicant ut partes
panis vero ut totum, sicut alias in scripturis et in cōi mo,,
do loquendi noīe panis intellig' totum alimētum, quare
hoc dictū. et hec cōclo. qui mãducat hunc panē viuet in
eternū, nō pt intelligi de mãducatiō. sacrali carnis
vel corporis chi sub spē panis ~~iste~~ de illo met pane de
quo dixerat. panis .n. verus est qui de celo descēdit et
dat vitam mundo, quare mãducare illum, nō est aliud
qz credere in illum, qui credit in me habet (inqt) vitam
eternā, nō ergo cōuenit illud chūs dictū adducere tanqz ra,,
tionē precedentium verborum in quo sensu ponit in doctrina. s.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria